

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๒/๒๕๖๘

เรื่องพิจารณาที่ ๑๐/๒๕๖๘

วันที่ ๑๙ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง { ศาลปกครองกลาง ผู้ร้อง
- ผู้ถูกร้อง

ประเด็นวินิจฉัย

พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๗๗ วรรคสอง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ วรรคสาม หรือไม่

ความเห็น

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย โดยมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย นอกจากที่บัญญัติคุ้มครองไว้เป็นการเฉพาะในรัฐธรรมนูญแล้ว การใดที่มีได้ห้ามหรือจำกัดไว้ในรัฐธรรมนูญหรือในกฎหมายอื่น บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพที่จะทำกรานั้นได้และได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ตราบเท่าที่การใช้สิทธิหรือเสรีภาพเช่นว่านั้นไม่กระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และไม่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น” วรรคสอง บัญญัติว่า “สิทธิหรือเสรีภาพใดที่รัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติหรือให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ แม้ยังไม่มีกฎหมายนั้นขึ้นใช้บังคับ บุคคลหรือชุมชนย่อมสามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพนั้นได้ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ” และวรรคสาม บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่ได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้” มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไข

ที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย” และวรรคสอง บัญญัติว่า “กฎหมายตามวรรคหนึ่ง ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง” และมาตรา ๒๗ วรรคสาม บัญญัติว่า “การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือเหตุอื่นใด จะกระทำมิได้”

พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ หมวด ๓ การบรรจุ การแต่งตั้ง และการเลื่อนขั้นเงินเดือน มาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่ง ให้แต่งตั้งตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้ (๑) ตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจเอกซึ่งดำรงตำแหน่งจเรตำรวจแห่งชาติหรือรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (๒) ตำแหน่งรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและจเรตำรวจแห่งชาติ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจโทหรือพลตำรวจเอก และเคยดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือรองจเรตำรวจแห่งชาติมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี แต่ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดเคยดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือรองจเรตำรวจแห่งชาติมาแล้วถึงหนึ่งปี ให้แต่งตั้งผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือรองจเรตำรวจชาตินานที่สุดเรียงตามลำดับ (๓) ตำแหน่งผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและรองจเรตำรวจแห่งชาติ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจโท และเคยดำรงตำแหน่งระดับผู้บัญชาการหรือจเรตำรวจมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี (๔) ตำแหน่งผู้บัญชาการและจเรตำรวจ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจตรีหรือพลตำรวจโท และเคยดำรงตำแหน่งระดับรองผู้บัญชาการหรือรองจเรตำรวจมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี (๕) ตำแหน่งรองผู้บัญชาการและรองจเรตำรวจ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพลตำรวจตรี และเคยดำรงตำแหน่งระดับผู้บังคับการมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี (๖) ตำแหน่งผู้บังคับการ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจเอกซึ่งได้รับอัตราเงินเดือนพันตำรวจเอก (พิเศษ) หรือพลตำรวจตรี และเคยดำรงตำแหน่งระดับรองผู้บังคับการมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี (๗) ตำแหน่งรองผู้บังคับการ ให้แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจเอกหรือพันตำรวจเอกซึ่งได้รับอัตราเงินเดือน

พันตำรวจเอก (พิเศษ) และเคยดำรงตำแหน่งระดับผู้กำกับการมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี (๘) ตำแหน่งผู้กำกับการ ให้แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจโทหรือพันตำรวจเอก และเคยดำรงตำแหน่งระดับรองผู้กำกับการมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี (๙) ตำแหน่งรองผู้กำกับการและสารวัตรใหญ่ ให้แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจโท และเคยดำรงตำแหน่งระดับสารวัตรมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี (๑๐) ตำแหน่งสารวัตร ให้แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศร้อยตำรวจเอกขึ้นไป แต่ไม่สูงกว่าพันตำรวจโท และเคยดำรงตำแหน่งระดับรองสารวัตรมาแล้วไม่น้อยกว่าเจ็ดปี (๑๑) ตำแหน่งรองสารวัตร ให้แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศร้อยตำรวจตรีขึ้นไป แต่ไม่สูงกว่าร้อยตำรวจเอก (๑๒) ตำแหน่งผู้บังคับหมู่ ให้แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศสิบตำรวจตรีขึ้นไป แต่ไม่สูงกว่าดาบตำรวจ (๑๓) ตำแหน่งรองผู้บังคับหมู่ ให้แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจชั้นพลตำรวจ” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้นับระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งจริง มีให้นับระยะเวลาทวิคูณ โดยให้นับสิบสองเดือนเป็นหนึ่งปี เว้นแต่ (๑) ข้าราชการตำรวจที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งหรือแต่งตั้งเลื่อนชั้นเป็นสัญญาบัตรครั้งแรก หากนับระยะเวลาตั้งแต่วันที่เริ่มเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรถึงวันที่ ๓๐ กันยายน มีระยะเวลารวมแล้วไม่น้อยกว่าแปดเดือน ให้นับเป็นหนึ่งปี (๒) ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่ได้รับการแต่งตั้งเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นในวาระประจำปี ไม่ว่าจะได้รับการแต่งตั้งเมื่อใดก็ตาม ให้นับระยะเวลาการดำรงตำแหน่งถึงวันที่ ๓๐ กันยายน เป็นหนึ่งปี”

มีประเด็นที่ต้องพิจารณาตามข้อโต้แย้งของผู้ฟ้องคดีที่ว่า การนับระยะเวลาดำรงตำแหน่งในการคัดเลือกหรือแต่งตั้งเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นและการจัดลำดับอาวุโสสำหรับผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนในการดำรงตำแหน่งสูงขึ้นตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๗๗ วรรคสอง ที่กำหนดให้นับระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งจริง ไม่นับระยะเวลาที่ผู้ฟ้องคดีโอนไปดำรงตำแหน่งในส่วนราชการอื่นรวมในการจัดทำบัญชีลำดับอาวุโสข้าราชการตำรวจระดับรองสารวัตรถึงผู้กำกับการ ซึ่งผู้ฟ้องคดีโอนย้ายมาจากส่วนราชการอื่น จึงต้องถือว่าเคยดำรงตำแหน่งเทียบเท่ากับตำแหน่งที่โอนย้ายมาแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามต้องนับระยะเวลาการดำรงตำแหน่งรองผู้กำกับการ ในขณะที่ผู้ฟ้องคดีโอนย้ายไปดำรงตำแหน่งที่สำนักงาน ป.ป.ท. รวมด้วย การจัดทำบัญชีลำดับอาวุโสข้าราชการตำรวจระดับรองสารวัตรถึงผู้กำกับการ ในสังกัดสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ครั้งที่ ๒ เป็นการเลือกปฏิบัติที่มีได้เป็นไปเพื่อประโยชน์ส่วนรวม แต่เป็นประโยชน์แก่ข้าราชการตำรวจประจำ ไม่รวมถึงข้าราชการตำรวจที่โอนย้ายมาจากส่วนราชการอื่น เป็นการเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องสถานะของบุคคลที่เป็นข้าราชการฝ่ายอื่น ทำให้ผู้ฟ้องคดีเสียโอกาสเพราะต้องรอรระยะเวลาในการจัดลำดับอาวุโสออกไปอีกสองปีและใช้เวลาในการต่อสู้คดีจนกว่าจะเสร็จสิ้น เป็นการปฏิบัติต่อบุคคลที่มี

สถานะทางกฎหมายเหมือนกันให้แตกต่างกัน และจำกัดสิทธิในความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานของผู้ฟ้องคดี

พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีเหตุผลในการประกาศใช้ อันเนื่องมาจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๘ ง. ด้านกระบวนการยุติธรรม (๔) บัญญัติให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรมให้เกิดผล ในการดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับหน้าที่ อำนาจ และภารกิจของตำรวจให้เหมาะสมและแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของ ข้าราชการตำรวจให้เกิดประสิทธิภาพ มีหลักประกันว่าข้าราชการตำรวจจะได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสม ได้รับความเป็นธรรมในการแต่งตั้งและโยกย้าย และการพิจารณาบำเหน็จความชอบตามระบบคุณธรรม ที่ชัดเจน ซึ่งในการพิจารณาแต่งตั้งและโยกย้ายต้องคำนึงถึงอาวุโสและความรู้ความสามารถประกอบกัน เพื่อให้ข้าราชการตำรวจสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามวิชาชีพได้อย่างมีอิสระ ไม่ตกอยู่ใต้อำนาจของบุคคลใด มีประสิทธิภาพและภาคภูมิใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตน จึงสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยตำรวจ แห่งชาติ โดยโอนย้ายภารกิจที่ไม่ใช่ภารกิจหลักออกจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อให้สำนักงาน ตำรวจแห่งชาติสามารถปฏิบัติหน้าที่ที่เป็นภารกิจหลักและบริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและ รวดเร็ว แก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจให้เกิดประสิทธิภาพ โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มสายงานต่าง ๆ เพื่อให้ข้าราชการตำรวจในแต่ละกลุ่มสายงานสามารถเจริญเติบโต ตามกลุ่มสายงานด้วยความรู้ความชำนาญในสายงานของตน การกำหนดกระบวนการในการแต่งตั้งและ เลื่อนตำแหน่งไว้ให้ชัดเจน โดยคำนึงถึงอาวุโส ความรู้ความสามารถ และความพึงพอใจในบริการ ที่ประชาชนได้รับ ให้มีคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมข้าราชการตำรวจ เพื่อพิจารณาวินิจฉัย อุทธรณ์เรื่องร้องทุกข์ รวมทั้งการกำหนดระบบคุณธรรมให้เกิดขึ้น เพื่อเป็นที่พึ่งของข้าราชการตำรวจ ในการปลดเปลื้องทุกข์ของข้าราชการตำรวจที่เกิดจากผู้บังคับบัญชา รวมทั้งให้มีคณะกรรมการพิจารณา เรื่องร้องเรียนตำรวจ เพื่อเป็นกลไกสำหรับประชาชนในการร้องเรียนการปฏิบัติที่ไม่ชอบของข้าราชการ ตำรวจอันเป็นการปลดเปลื้องทุกข์ของประชาชนที่เกิดจากการกระทำของตำรวจ ตลอดจนให้ท้องถิ่น มีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ โดยการให้เงินอุดหนุนแก่สถานีตำรวจเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของ ข้าราชการตำรวจในสถานีตำรวจนั้น และจัดตั้งกองทุนเพื่อการสืบสวน สอบสวน การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา เพื่อเป็นแหล่งสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่ของ ข้าราชการตำรวจ โดยหมวด ๓ การบรรจุ การแต่งตั้ง และการเลื่อนชั้นเงินเดือน แห่งพระราชบัญญัติ ดังกล่าว มาตรา ๗๖ วรรคสอง ได้กำหนดให้การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ

สารวัตรขึ้นไป ในกลุ่มสายงานใด ให้พิจารณาโดยคำนึงถึงอาวุโส ความรู้ความสามารถ ทักษะ ความสมัครใจ และความจำเป็นของทางราชการประกอบกัน และต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหมวดนี้ ทั้งนี้ มาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการแต่งตั้งและเลื่อนตำแหน่งข้าราชการตำรวจ ยกตัวอย่างเช่น การแต่งตั้งและเลื่อนตำแหน่งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งผู้กำกับการ ให้แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจโทหรือพันตำรวจเอก และเคยดำรงตำแหน่งระดับรองผู้กำกับการมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี หรือการแต่งตั้งและเลื่อนตำแหน่งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งรองผู้กำกับการ และสารวัตรใหญ่ ให้แต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจโท และเคยดำรงตำแหน่งระดับสารวัตรมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี เป็นต้น โดยที่วรรคสองกำหนดการนับระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ซึ่งระยะเวลาดังกล่าวนำมาเป็นหลักเกณฑ์สำคัญในการพิจารณาแต่งตั้งและเลื่อนตำแหน่งข้าราชการตำรวจ การนับระยะเวลาดังกล่าวต้องนับระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งจริง มิให้นับระยะเวลาทวิคูณ เว้นแต่ข้าราชการตำรวจที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งหรือแต่งตั้งเลื่อนขึ้นเป็นสัญญาบัตรครั้งแรก หรือข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่ได้รับการแต่งตั้งเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นในวาระประจำปี ไม่ว่าจะได้รับการแต่งตั้งเมื่อใดก็ตาม จึงเป็นกรณีที่มีการแต่งตั้งและเลื่อนตำแหน่งข้าราชการตำรวจ ยกตัวอย่างเช่น การแต่งตั้งและเลื่อนตำแหน่งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งผู้กำกับการ การแต่งตั้งและเลื่อนตำแหน่งในกรณีดังกล่าวต้องพิจารณาและนับระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งจริง ไม่นับระยะเวลาทวิคูณ กล่าวคือ ในการแต่งตั้งและเลื่อนตำแหน่งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งในกรณีดังกล่าว ต้องแต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจโทหรือพันตำรวจเอก และเคยดำรงตำแหน่งระดับรองผู้กำกับการมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี โดยที่ระยะเวลาไม่น้อยกว่าสี่ปีดังกล่าวต้องเป็นระยะเวลาซึ่งดำรงตำแหน่งระดับรองผู้กำกับการและปฏิบัติหน้าที่ตามจริง อันมีลักษณะเป็นการกำหนดกระบวนการในการแต่งตั้งและเลื่อนตำแหน่งข้าราชการตำรวจเอาไว้อย่างชัดเจน โดยคำนึงถึงประสบการณ์และความรู้ความสามารถจากการดำรงตำแหน่งข้าราชการตำรวจและปฏิบัติหน้าที่จริง เพื่อให้การบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งเป็นหลักประกันว่าข้าราชการตำรวจจะได้รับความเป็นธรรมในการแต่งตั้ง โยกย้าย และเลื่อนตำแหน่ง อันจะส่งผลทำให้ข้าราชการตำรวจสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามวิชาชีพได้อย่างมีอิสระ ไม่ตกอยู่ใต้อาณัติของบุคคลใด และภาคภูมิใจในการปฏิบัติหน้าที่ สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ที่มุ่งเน้นในการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจ เพื่อให้ระบบยุติธรรมซึ่งต้องพึ่งพาการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจมีประสิทธิภาพในการอำนวยความยุติธรรมมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และสาธารณชน

การที่พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๗๗ วรรคสอง กำหนดให้ระยะเวลาตามวรรคหนึ่งอันเป็นหลักเกณฑ์ในการแต่งตั้งและเลื่อนตำแหน่งข้าราชการตำรวจ ให้นับระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งจริง มิให้นับระยะเวลาพำนัก เว้นแต่ข้าราชการตำรวจที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งหรือแต่งตั้งเลื่อนชั้นเป็นสัญญาบัตรครั้งแรก หรือข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่ได้รับการแต่งตั้งเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นในวาระประจำปี ไม่ว่าจะได้รับการแต่งตั้งเมื่อใดก็ตาม เพื่อให้การบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อันเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ถึงแม้ว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวจะมีลักษณะเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของข้าราชการตำรวจซึ่งเคยดำรงตำแหน่งข้าราชการตำรวจและโอนย้ายไปดำรงตำแหน่งยังส่วนราชการอื่น และต่อมาโอนย้ายกลับมาดำรงตำแหน่งข้าราชการตำรวจอยู่บ้าง เนื่องจากข้าราชการตำรวจในกรณีดังกล่าวไม่ได้ดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ข้าราชการตำรวจในช่วงระยะเวลาที่โอนย้ายไปดำรงตำแหน่งยังส่วนราชการอื่น จึงไม่อาจนับระยะเวลาในช่วงดังกล่าวเป็นระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งตามหลักเกณฑ์ในการพิจารณาแต่งตั้งและเลื่อนตำแหน่งข้าราชการตำรวจ อันจะส่งผลทำให้ต้องสูญเสียระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งในช่วงระยะเวลาดังกล่าวไป แต่เมื่อพิจารณาระหว่างสิทธิในการได้รับการพิจารณาแต่งตั้งและเลื่อนตำแหน่งของข้าราชการตำรวจในกรณีดังกล่าวที่จะต้องสูญเสียไปอันเนื่องมาจากมิได้ดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ข้าราชการตำรวจในช่วงระยะเวลาที่โอนย้ายไปดำรงตำแหน่งยังส่วนราชการอื่น กับประโยชน์สาธารณะที่ประชาชนจะได้รับจากการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจ ซึ่งเป็นข้าราชการที่มีบทบาทสำคัญในการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน จะเห็นได้ว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวเป็นไปตามหลักความจำเป็น หลักความได้สัดส่วน และพอเหมาะพอควรแก่กรณี อีกทั้งเป็นไปเพื่อประโยชน์ส่วนรวมและประโยชน์สาธารณะ จึงไม่ได้มีลักษณะเป็นการจำกัดสิทธิในความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานของผู้ฟ้องคดีเกินสมควรแก่เหตุ นอกจากนี้ เมื่อข้าราชการตำรวจซึ่งเคยดำรงตำแหน่งข้าราชการตำรวจและได้โอนย้ายไปดำรงตำแหน่งยังส่วนราชการอื่น ถึงแม้ว่าต่อมาได้โอนย้ายจากส่วนราชการอื่นกลับมาดำรงตำแหน่งข้าราชการตำรวจ ก็ย่อมแตกต่างจากข้าราชการตำรวจซึ่งได้ดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ข้าราชการตำรวจมาโดยตลอดตั้งแต่ต้นโดยที่ไม่ได้มีการโอนย้ายไปดำรงตำแหน่งยังส่วนราชการอื่น เนื่องจากข้าราชการตำรวจมีภารกิจ บทบาท และหน้าที่รับผิดชอบที่มีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากข้าราชการอื่น ๆ อันจะส่งผลทำให้การดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ข้าราชการตำรวจแตกต่างจากการดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ข้าราชการในส่วนราชการอื่นอย่างมีนัยสำคัญ การที่บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวกำหนดให้การแต่งตั้งและเลื่อนตำแหน่งข้าราชการตำรวจต้องนับระยะเวลาที่

ดำรงตำแหน่งข้าราชการตำรวจจริง อันจะส่งผลทำให้การนับระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งซึ่งเป็นหลักเกณฑ์สำคัญในการพิจารณาแต่งตั้งและเลื่อนตำแหน่งข้าราชการตำรวจระหว่างข้าราชการตำรวจซึ่งเคยดำรงตำแหน่งข้าราชการตำรวจและโอนย้ายไปดำรงตำแหน่งยังส่วนราชการอื่น และต่อมาโอนย้ายกลับมาดำรงตำแหน่งข้าราชการตำรวจ แตกต่างจากข้าราชการตำรวจซึ่งได้ดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ข้าราชการตำรวจมาโดยตลอดตั้งแต่ต้นโดยที่ไม่ได้มีการโอนย้ายไปดำรงตำแหน่งยังส่วนราชการอื่น จึงเป็นการปฏิบัติต่อข้าราชการตำรวจซึ่งแตกต่างกันในสาระสำคัญให้แตกต่างกันออกไปตามลักษณะเฉพาะแต่ละกรณี ไม่ได้มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อผู้ฟ้องคดีเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องสถานะของบุคคลที่เป็นข้าราชการฝ่ายอื่น และไม่ได้มีลักษณะเป็นการปฏิบัติต่อบุคคลที่มีสถานะทางกฎหมายเหมือนกันให้แตกต่างกัน ทั้งนี้ ถ้าหากข้าราชการตำรวจไม่เห็นด้วยกับการพิจารณาแต่งตั้งและเลื่อนตำแหน่งในกรณีของตน ข้าราชการตำรวจย่อมสามารถที่จะฟ้องคดีต่อศาลซึ่งเป็นองค์กรผู้ใช้อำนาจตุลาการ เพื่อให้มีการพิจารณาและวินิจฉัยว่าการแต่งตั้งและเลื่อนตำแหน่งข้าราชการตำรวจในกรณีดังกล่าวเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ อันเป็นการใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาล เป็นไปตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๘๗ ที่กำหนดให้ข้าราชการตำรวจผู้ใดเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมในการเรียงลำดับอาวุโสหรือในการแต่งตั้งให้มีสิทธิร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค.ตร. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่งแต่งตั้ง คำร้องทุกข์ดังกล่าวให้ ก.พ.ค.ตร. พิจารณาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความร้องทุกข์ คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค.ตร. ให้เป็นที่สุด เว้นแต่ในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ไม่พอใจในผลการพิจารณาของ ก.พ.ค.ตร. ให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความแจ้งผลการพิจารณาของ ก.พ.ค.ตร. บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวจึงเป็นไปตามหลักการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ รับรองไว้ ไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่ได้มีลักษณะเป็นการเพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคล อีกทั้งมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง เป็นไปตามหลักความเสมอภาค และไม่ได้มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกาย หรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือเหตุอื่นใด ดังนั้นพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๗๗ วรรคสอง จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ วรรคสาม แต่อย่างใด

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นว่า พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๗๗
วรรคสอง ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาตรา ๒๖
และมาตรา ๒๗ วรรคสาม

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ